

Els objectius de la purga de Castro

ANN LOUISE BARDACH

Deia Fidel Castro a un camarada, en una carta que va escriure al 1954: "La propaganda és l'ànima de la nostra lluita."

Aleshores, què és el que pensava Castro la setmana passada, quan va engarjolar setanta-cinc escriptors i dissidents cubans, i els va condemnar a més de vint-i-vuit anys, després d'una penosa processó de judicis sumaris que hauria signat el mateix Stalin? I el divendres 11 d'abril, quan va executar sumàriament tres homes pel segrest d'un ferri de passatgers, que havien comès el 2 d'abril?

És cert que, segons sembla, no podria haver triat pitjor època: Cuba ha fet presó per mantenir el lloc que ocupa a la Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides, i aquesta comissió ja prepara la llista anual de països violadors —Cuba de segur que assoleix aquesta condició, una altra vegada.

Fidel Castro és moltes coses —bel·ligerant, maquiavèlic, orgullós—, però no és estúpid. No és que es pensara que, com que tota l'atenció mundial estava focalitzada a l'Iraq, ningú no pararia esment en aquestes accions recents a Cuba. Més aviat sembla que, amb aquesta purga, Castro mirava de fer una mena de declaració, o fins i tot, de traure'n profit.

El Govern cubà, és clar, reivindica els empresonaments com a resposta a la política de l'administració de Bush. Al·lega algunes reunions que va haver-hi amb dissidents a la residència de James Cason, cap de la Secció d'Interessos dels Estats Units a l'Havana, i ho anomena "subversió per part d'una potència estrangera".

De tota manera, mentre que Washington ha endurit els seus punts de vista, els grups d'exiliats a Florida els han moderat. Segons algunes enquestes recents, la majoria dels cubans exiliats al sud de Florida diuen que estan a favor de les negociacions amb l'Havana. El grup d'exiliats més influent, la Cuban American National Foundation, es decanta, per primera vegada, per una política més pragmàtica i de compromís limitat.

Per què hauria de preocupar-se per això el màxim líder cubà? La majoria dels dissidents cubans han manifestat des de sempre que qui més es beneficia de l'embargament nord-americà és el mateix Fidel Castro. Elizardo Sánchez, que és, probablement, l'advocat més important pel que fa als drets humans, diu que "com més ciutadans americans hi haja als carrers de Cuba, serà millor per a la causa d'una societat

"Mentre que Washington ha endurit els seus punts de vista, els grups d'exiliats a Florida els han moderat. La majoria dels cubans exiliats al sud de Florida diuen que estan a favor de les negociacions amb l'Havana"

"Sempre que ens ha fet la impressió que Cuba anava camí de reincorporar-se al món, Castro ha fet alguna cosa per fer descarrilar el procés"

oberta". Això em va costar molt de creure, però, cada dia que passa, l'argument es torna més convincent.

De fet, sempre que ens ha fet la impressió que Cuba anava camí de reincorporar-se al món, Castro ha fet alguna cosa per fer descarrilar el procés. Recordem que Castro va ser molt bel·ligerant contra Mikhaïl Gorbatxov pel que fa a la *perestroika* i a la *glasnost*. Fidel Castro advertia que aquests canvis significarien la caiguda de la Unió Soviètica —evidentment, no ho entenia—. En el nou documental tan afalagador que Oliver Stone acaba de dedicar al líder cubà, el comandant rebutja Gorbatxov perquè, segons ell, va ser "l'home que va destruir el seu país".

També podem recordar el que va passar al 1996, després que l'administració Clinton i Castro s'hagueren posat d'acord en alguns temes d'immigració i de prohibició del tràfic de drogues. Castro, després de molts mesos d'avertiments, va ordenar abatre dos avions del grup *Brothers to the Rescue*, i va matar quatre persones. Com a resultat d'això, es va signar la llei Helms-Burton, que enfortia l'embargament. Que potser Castro no sabia que el Congrés nord-americà reaccionaria així? I tant que ho sabia.

L'any 1980, el president Jimmy Carter va obrir les Seccions d'Interessos dels Estats Units a l'Havana i a Washington, que funcionaven com a ambaixades *de facto*. Castro va contestar-ho noliejant el Mariel i enviant 125.000 refugiats a Florida. De la mateixa manera, a mitjan anys setanta, el secretari d'Estat dels EUA, Henry Kissinger, i el seu ajudant

per a temes llatinoamericans, William Rogers, van mantenir negociacions secretes per posar fi a l'embargament. Just en el moment en què semblava que les negociacions es tancaven, Castro va enviar tropes a Angola i ho va enviar tot a rodar.

Segurament el canvi d'actitud de la comunitat exiliada no és l'única preocupació de Castro, ara per ara. Ha seguit amb obsessió els esdeveniments de l'Iraq, i la gent que ha parlat amb ell diu que està molt preocupat perquè la política del "canvi de règim" ha esdevingut l'eina diplomàtica preferida de l'administració de Bush. Només fa dues setmanes que l'ambaixador dels Estats Units a la República Dominicana va dir als periodistes que el cas iraquetà era "un exemple molt bo per a Cuba".